

Datum van inontvangstneming : 17/03/2017

Zaak C-71/17

Samenvatting van een verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

9 februari 2017

Verwijzende rechter:

Supremo Tribunal de Justiça (Portugal)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

26 januari 2017

Verzoeker en rekwirant:

████████████████████

Verwerende partij:

Gabinete Português de Carta Verde

Voorwerp van het hoofdgeding

Wettelijke aansprakelijkheid voor motorvoertuigen

Voorwerp en rechtsgrondslag van het verzoek om een prejudiciële beslissing

Beperking van het bedrag van de aansprakelijkheid van Gabinete de Carta Verde [nationaal beheersorgaan inzake verzekeringscertificaten] voor een ongeval dat is veroorzaakt door een in Luxemburg ingeschreven voertuig waarvoor een verzekeringsovereenkomst was gesloten in Luxemburg – Verenigbaarheid met het Unierecht

Prejudiciële vragen

A. Sorteert de in Luxemburg afgesloten verzekering rechtsgevolgen in Portugal, alsof de desbetreffende polis aldaar zou zijn uitgeschreven?

B. Is Gabinete Português de Carta Verde het schadevergoedingsorgaan waarnaar wordt verwezen in artikel 24, lid 1, van richtlijn 2009/103/EG en [...] is Gabinete Português de Carta Verde, als instantie die verantwoordelijk is voor de schadeloosstelling van de benadeelden in de in artikel 20, lid 1, van de richtlijn omschreven gevallen, op dezelfde wijze aansprakelijk als de Luxemburgse verzekeringsonderneming aansprakelijk zou zijn?

C. Volstaat het in casu de vordering te richten tegen het schadevergoedingsorgaan of [...] is het tevens noodzakelijk de vordering te richten tegen de verzekeringsonderneming; is het, ingeval de vordering tegen de verzekeringsonderneming moet worden gericht, [...] mogelijk de vordering in te stellen op de plaats van haar zetel in Luxemburg of [...] moet de vordering worden gericht tegen een vertegenwoordiger van deze maatschappij in Portugal?

D. Tegen wie moet de vordering worden gericht ingeval de verzekeringsonderneming geen vertegenwoordiger in Portugal heeft, teneinde volledige schadeloosstelling te krijgen indien in een verzekeringspolis is voorzien in onbeperkte wettelijke aansprakelijkheid?

Aangevoerde bepalingen van [Unierecht]

Artikelen 20, 30 en 90 van het Verdrag betreffende de Europese Unie

Artikelen 4, 67, 68 en 69 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie

De in diezelfde voorschriften vervatte beginselen van gelijkheid en billijkheid

Richtlijn 2000/26/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 mei 2000 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven en houdende wijziging van de richtlijnen 73/239/EEG en 88/357/EEG van de Raad (Vierde richtlijn motorrijtuigenverzekering) (PB 2000, L 181, blz. 65)

Richtlijn 2005/14/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 houdende wijziging van de richtlijnen 72/166/EEG, 84/5/EEG, 88/357/EEG en 90/232/EEG van de Raad en richtlijn 2000/26/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven (PB 2005, L 149, blz. 14) (waarbij het verplichte minimumdekkingsbedrag is opgetrokken tot 1 miljoen EUR per slachtoffer)

Artikel 24 van richtlijn 2009/103/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe de deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen

██████████

aanleiding kan geven en de controle op de verzekering tegen deze aansprakelijkheid (PB 2009, L 263, blz. 11) (Het is de taak van Gabinete Português de Carta Verde om, in Portugal, de benadeelden voor de schade te vergoeden als „schadevergoedingsorgaan”)

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Artikel 6 van wetsdecreet nr. 522/85 van 31 december 1985

Artikel 2 van wetsdecreet nr. 122-A/86 van 30 mei 1986

Korte weergave van de feiten en het hoofdgeding

- 1 Op 12 augustus 2007 heeft op een gemeenteweg van de gemeente Vila Verde een aanrijding plaatsgevonden tussen het vierwielige motorvoertuig met nummerplaat 917-AHC-51, bestuurd door rekwirant ██████████ en eigendom van ██████████ ██████████ ██████████ en de personenwagen met Luxemburgse nummerplaat JG7368, eigendom van ██████████ die deze wagen voor eigen rekening bestuurde.
- 2 Uitsluitend de bestuurder van de personenwagen met Luxemburgse nummerplaat JG7368 was aansprakelijk voor de aanrijding.
- 3 Als gevolg van deze aanrijding heeft de bestuurder van her vierwielige motorvoertuig met nummerplaat 917-AHC-51 verwondingen opgelopen.
- 4 De instanties hebben de aan rekwirant verschuldigde schadevergoeding bepaald op een bedrag van 3 438 349,23 EUR, te vermeerderen met vertragingsrente tegen de wettelijke rentevoet van 4 % of tegen een andere geldende wettelijke rentevoet, vanaf de dagvaarding tot de datum van integrale betaling, en op een nog te begroten bedrag van de kosten voor toekomstig herstel en vervanging van uitrusting en toekomstige medische en ziekenhuiskosten als gevolg van medische behandelingen die nog niet voltooid waren, te vermeerderen met vertragingsrente, tegen de achtereenvolgens toepasselijke wettelijke rentevoeten, vanaf de dagvaarding tot de datum van integrale betaling.
- 5 In de loop van het geding is definitief komen vast te staan wie aansprakelijk is voor het ongeval, namelijk de bestuurder van het voertuig met nummerplaat JG7368, alsook welk bedrag aan schadevergoeding aan de benadeelde verschuldigd is, namelijk 3 438 349,23 EUR, te vermeerderen met het nog te begroten bedrag voor toekomstig herstel en vervanging van uitrusting en toekomstige medische en ziekenhuiskosten.
- 6 Bij overeenkomst gesloten in Luxemburg tussen ██████████ ██████████ (eigenaar van de personenwagen met Luxemburgse nummerplaat JG7368) en de

vennootschap „Vivium Assurances” (polisnr. 30/63/486481), is de wettelijke aansprakelijkheid jegens derden voor schade veroorzaakt door de deelneming van het voertuig met nummerplaat JG7368 aan het verkeer tussen 18 juni 2007 en 18 juni 2008 (volgens rekwirant onbeperkt) overgegaan op deze verzekeringsmaatschappij.

- 7 Rekwirant heeft naar aanleiding van het verkeersongeval tegen „Gabinete Português de Carta Verde” een declaratoire rechtsvordering ingesteld, met verzoek dit orgaan te veroordelen tot betaling van schadevergoeding ten belope van 3 522 422,25 EUR voor materiële en immateriële schade die hij heeft geleden vanaf de datum van het ongeval tot op dat ogenblik, te vermeerderen met vertragingsrente vanaf de dagvaarding tot de datum van daadwerkelijke en volledige betaling, en tot vergoeding van toekomstige uitgaven die bij de tenuitvoerlegging van het vonnis nog moeten worden begroot.
- 8 „Gabinete Português de Carta Verde” vertegenwoordigt bij de vervulling van de functie van beheersorgaan de rechtmatige belangen van de buitenlandse verzekeringsmaatschappijen en beheersorganen.
- 9 De belangrijkste functie van „Gabinete Português de Carta Verde”, welke de verzekeringsnemers van een autoverzekering in het bijzonder aanbelangt, bestaat erin de rechtmatige belangen te behartigen van alle slachtoffers van ongevallen in Portugal waarvoor klanten van bij soortgelijke organen geregistreerde buitenlandse verzekeringsmaatschappijen aansprakelijk zijn.
- 10 Deze verantwoordelijkheid van „Gabinete Português de Carta Verde” op grond van de wettelijke regeling inzake de verplichte verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid ten voordele van slachtoffers van ongevallen die zijn veroorzaakt door in een andere lidstaat van de Unie ingeschreven voertuigen, is niet afhankelijk van de omstandigheid of al dan niet in Luxemburg een geldige verzekering is afgesloten ter dekking van de schade die is veroorzaakt door het voertuig met nummerplaat JG7368.
- 11 Ingevolge artikel 20, lid 1, onder b), en lid 8, van wetsdecreet nr. 522/85 van 31 december 1985 wordt als bewijs van verzekering voor in het buitenland ingeschreven voertuigen aangemerkt het internationale verzekeringscertificaat (groene kaart) wanneer dit geldig is en worden in de Portugese rechtsorde voorts de in een lidstaat van de Europese Economische Gemeenschap afgesloten verzekeringspolissen beschouwd als een rechtmatig afgesloten verzekering met rechtsgevolgen in Portugal.
- 12 De rechter in eerste aanleg heeft rekwirant de daadwerkelijk berekende schadevergoeding van 3 438 349,23 EUR toegekend, alsook het nog te begroten bedrag voor toekomstig herstel en vervanging van uitrusting en toekomstige medische en ziekenhuiskosten.

- ██████████
- 13 Op hoger beroep heeft de Tribunal da Relação de Guimarães (rechter in tweede aanleg Guimarães) de schadevergoeding tot 600 000,00 EUR beperkt op grond van artikel 6, lid 1, van wetsdecreet nr. 522/85 van 31 december 1985.
  - 14 Bij de Supremo Tribunal de Justiça (hoogste rechterlijke instantie, Portugal), de verwijzende rechter, is hogere voorziening ingesteld.

Voornaamste middelen van partijen in het hoofdgeding

1.- Uit de Franse tekst en de Portugese vertaling van verzekeringspolis nr. 0486481, die voor de wagen met nummerplaat JG7368 is afgesloten bij VIVIUM ASSURANCES, die behoort tot de groep P&V Assurances CRL, blijkt dat de verzekeraar instaat voor dekking van de wettelijke aansprakelijkheid voor de personenwagen zonder beperking van de verzekerde bedragen of referentiebedragen.

2.- Artikel 2 van wetsdecreet 122-A/86 van 30 mei 1986 (waarbij wetsdecreet nr. 522/85 van 31 december 1985 is gewijzigd) bepaalt dat Gabinete Português de Certificado Internacional de Seguro [Portugese instantie voor internationale verzekeringscertificaten] krachtens de Convenção Complementar entre Gabinetes Nacionais [aanvullende overeenkomst tussen nationale beheersorganen] zorgt voor de schadeloosstelling die krachtens de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen inzake de verplichte wettelijke aansprakelijkheidsverzekering voor motorrijtuigen is verschuldigd aan benadeelden van ongevallen die zijn veroorzaakt door een in een andere lidstaat van de Europese Unie ingeschreven voertuig.

3.- Ingevolge, en voor de toepassing van, artikel 5, onder a) en c), van wetsdecreet nr. 522/85 bedraagt het verplicht verzekerde kapitaal 600 000 EUR per schadegeval, voor lichamelijke en materiële schade, ongeacht het aantal slachtoffers en de aard van de schade; daaraan voegt de verwijzende rechter toe dat de aan verwerende partij – „Gabinete Português de Carta Verde” – toe te rekenen aansprakelijkheid het bedrag van 600 000 EUR niet kan overschrijden.

4.- Volgens rekwirant blijkt uit de nationale en gemeenschapswetgeving niet dat verwerende partij enkel aansprakelijk is voor dat maximale dekkingsbedrag, dat overeenstemt met het wettelijk verplichte minimale verzekerde kapitaal, aangezien de verzekeringspolis van de door haar vertegenwoordigde verzekeringsonderneming voorziet in een aansprakelijkheid voor meer dan het minimale verzekerde kapitaal en alle schade dekt waarvoor vergoeding wordt gevraagd.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzingsbeslissing

1.- De Supremo Tribunal de Justiça wenst te vernemen of aan rekwirant het berekende schadevergoedingsbedrag voor meer dan 3 438 349,23 EUR moet worden toegekend dan wel of aan rekwirant, hoewel hij daadwerkelijk recht op dat bedrag heeft, niettemin slechts het bedrag van 600 000,00 EUR kan worden toegekend op grond van artikel 6, lid 1, van wetsdecreet nr. 522/85 van 31 december 1985 (zoals gewijzigd bij wetsdecreet nr. 301/2001 van 23 november 1985) (hierna: „wetsdecreet nr. 522/85”).

2.- „Gabinete Português de Carta Verde” heeft als taak, de benadeelde vergoeding van de daadwerkelijke schade toe te kennen, waarop hij onverkort recht heeft, en afgezien van de hierboven genoemde wettelijke regeling van artikel 6, lid 1, van wetsdecreet nr. 522/85 van 31 december 1985 is er geen rechtvaardiging om de dekkingsplicht van „Gabinete Português de Carta Verde” tot 600 000 EUR te beperken, aangezien deze instantie tot taak heeft „de rechtmatige belangen te behartigen van de slachtoffers van ongevallen in Portugal, wanneer de aansprakelijkheid toe te rekenen is aan een verzekeraar die is geregistreerd bij soortgelijke buitenlandse beheersorganen”.

3.- Aangezien de onderhavige hogere voorziening enkel tegen “Gabinete Português de Carta Verde” is gericht, moet de rechter dan ook enkel jegens deze partij uitspraak doen en beslissen over de aansprakelijkheid voor het ongeval, waarbij de in Luxemburg afgesloten verzekeringspolis voor de wagen die het ongeval heeft veroorzaakt, op grond waarvan de wettelijke aansprakelijkheid voor deelneming van het voertuig met nummerplaat JG7368 aan het verkeer te lande onbeperkt is overgedragen [aan de verzekeraar], buiten beschouwing moet worden gelaten.

4.- Bij richtlijn 2005/14/EG zijn de richtlijnen 72/166/EEG, 84/5/EEG, 88/357/EEG en 90/232/EEG van de Raad en richtlijn 2000/26/EG gewijzigd. Voor zover in [de eerste alinea van] artikel [6, lid 1,] is voorgeschreven dat „[d]e lidstaten [...] de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking [doen] treden om uiterlijk 11 juni 2007 aan deze richtlijn te voldoen”, bepaalt deze richtlijn [via toevoeging van een artikel 1 bis in richtlijn 90/232] dat „[d]e in artikel 3, lid 1, van richtlijn 72/166/EEG bedoelde verzekering [...] lichamelijk letsel en materiële schade, geleden door voetgangers, fietsers en andere niet-gemotoriseerde weggebruikers [dekt] die, als gevolg van een ongeval waarbij een motorvoertuig is betrokken, recht hebben op een vergoeding uit hoofde van het nationale burgerlijk recht” en tot slot wordt daarin duidelijk verklaard dat „[d]eze bepaling [...] geen afbreuk [doet] aan de wettelijke aansprakelijkheid, noch aan het bedrag van de schade”.

5.- Dat laatste deel van artikel 1 bis wijst erop dat de Vijfde richtlijn (2005/14/EG), net als de voorgaande richtlijnen [de Eerste richtlijn (72/166/EEG) van de Raad van 24 april 1972, de Tweede richtlijn (84/5/EEG) van de Raad van

██████████

30 december 1983 en de Derde richtlijn (90/232/EEG) van de Raad], enkel minimumvoorschriften bevat inzake de aard van de lichamelijke en materiële schade die door de verzekering moet worden gedekt, en inzake de benadeelden die aanspraak hebben op schadevergoeding, en aldus de lidstaten van de Europese Unie enkel ertoe verplicht, ervoor te zorgen dat het nationale recht in overeenstemming is met de bepalingen van deze richtlijn, waarbij hun de mogelijkheid wordt geboden de omvang van de verzekeringsdekking te verruimen voor zover niet wordt afgedaan aan de nuttige werking van deze richtlijnen.

6.- Bij richtlijn 2009/103/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe de deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven en de controle op de verzekering tegen deze aansprakelijkheid worden de voornoemde richtlijnen, die niet langer van kracht zijn, geconsolideerd; aangezien richtlijn 2009/103/EG op 8 oktober 2009 in werking is getreden en het ongeval in het hoofdgeding zich op 12 augustus 2007 heeft voorgedaan, dat wil zeggen vóór de inwerkingtreding van deze richtlijn, is zij op het onderhavige geval niet van toepassing.

7.- De verwijzende rechter legt het toepasselijke nationale recht aldus uit dat er geen grondslag bestaat om de verwerende partij voor meer dan het in artikel 6, lid 1, van wetsdecreet nr. 522/85 van 31 december 1985 bepaalde bedrag aansprakelijk te houden, aangezien in deze bepaling de ten tijde van het ongeval geldende rechtsregeling inzake de verplichte verzekering is vervat.

8.- De verwijzende rechter vraagt zich af of toepassing van artikel 6, lid 1, van wetsdecreet nr. 522/85 van 31 december 1985 – waarbij de wettelijke aansprakelijkheid van Gabinete Português de Carta Verde wordt beperkt tot 600 000 EUR per schadegeval, voor lichamelijke en materiële schade, ongeacht het aantal slachtoffers of de aard van de schade – rechtstreeks in aanvaring komt met de fundamentele beginselen van Unierecht, die beogen te waarborgen dat onderdanen van elke lidstaat steeds worden vergoed voor de schade die zij daadwerkelijk hebben geleden.

9.- De verwijzende rechter betwijfelt of het Unierecht willekeur van dergelijke omvang moet of kan gedogen, wanneer die concreet tot uiting komt in een situatie waarin de benadeelde de volledige schadeloosstelling die hem is toegekend – en waarop hij ontegenzeggelijk recht heeft – moet worden ontzegd enkel en alleen omdat naar het nationale recht van een lidstaat een dergelijke schadeloosstelling is verboden.

10.- Gelet op deze positiefrechtelijke context is er ruimschoots reden om deze problematiek voor te leggen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.